

Állatvédelmi Cselekvési Program

Tartalom

I. BEVEZETÉS	3
II. AZ ÁLLATVÉDELEM JOGI KÖRNYEZETE	5
III. BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA ÁLLATVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATAINAK MEGHATÁROZÁSA ÉS JÖVŐKÉPE	9
IV. AZ ÁLLATVÉDELMI CSELEKVÉSI PROGRAM	11
1. A Fővárosi Állatvédelmi Centrum	12
<i>Koordinátori feladatok ellátása tekintetében</i>	<i>12</i>
<i>Szemléletformáló célú tevékenység ellátása</i>	<i>20</i>
<i>Kommunikációs feladatellátással összefüggő intézkedések</i>	<i>22</i>
<i>Szolgáltatásnyújtással összefüggő feladatok ellátása vonatkozásában</i>	<i>25</i>
2. A Fővárosi Állatvédelmi Központ	25
V. VISSZACSATOLÁS	28

I. BEVEZETÉS

A társadalom állatokhoz való viszonyulása és az ökoszisztémával kapcsolatos nézetek folyamatosan változnak. Az eltérő időszakokban a társadalom világnézete és környezete befolyásolta és befolyásolja azt, hogy miként tekintünk az állatokra, valamint az ember-állat közötti kapcsolatra.

A társadalom állatokhoz való viszonyulása változott és folyamatosan változik Magyarországon. **Az évek folyamán a haszonállatok tartásáról a kedvtelésből tartott állatok tartására („társállatok, háziállatok”) felé tolódtak az arányok, ahogy a társállattartás egyre elterjedtebbé vált az elmúlt évtizedben.** Magyarországon a társállatok közül a legnépszerűbb a kutya és a macska, de díszmadár-, akváriumállat-, kismamák- és hüllő is előfordul már a háziállatok között.

A városi társállattartás napjainkra életmóddá vált, amely a társadalom minden rétegét (fiataloktól idősekig) érinti és mára a társállatok kvázi családtagnak számítanak. A kedvtelésből tartott háziállatok száma tehát évről-évre növekszik és ezzel együtt az új, eddig még nem tapasztalt problémák merülnek fel és konfliktusok generálódnak.

Azonban igazolást nyert, hogy a társállatok jelenléte kedvezően hat az emberekre: közvetve elősegítik az emberi kapcsolatok kialakulását, közösségek alakulnak ki általuk (pl. kutyás csoportok) és közvetlenül társaságot és érzelmi támaszt nyújtanak (pl. egyedül maradt idős embereknek társaság), valamint segítik a fejlődést, tanulást és felelősségvállalás megismerését (pl. a kisgyerekek már fiatal korban megtanulják a kötelezettségekkel járó felelőséget és pozitívan hat a személyiségfejlődésre). A koronavírus-járvány idején különösen felértékelődött a társállatok nyújtotta társaság.

Az állatvédelem napjainkban egy önálló és komplex multi- és transzdiszciplináris tudományterület, amely magában foglalja egyaránt az állatok jólétének biztosítását és az ember és állat közötti kapcsolatok megértését.

Az állatvédelem fogalma szorosan kapcsolódik az állatjólét fogalmához, mégis elkülöníthető tőle. Az állatjólét koncepciója alapvetően a haszonállatok tartására vonatkozó kérdések kapcsán alakult a XX. század második felében, ugyanis haszonállatok esetében nem az állatbántalmazás elleni fellépésen volt a hangsúly, hanem sokkal inkább a nem megfelelő tartási feltételek elkerülésén.

A brit Haszonállat-jóléti Tanács (Farm Animal Welfare Committee, FAWC) 1979-ben továbbfejlesztette Roger Brambell 1965-ben kiadott tanulmányának megállapításait az öt állati szabadságjog tekintetében, amely a mai napig az állatjóléti szabályozás alapjának tekinthető.

Mindezek értelmében ember tartása alatt tartott állatoknak az alábbi jogokkal kell rendelkezniük:

- az éhezés és szomjúság mentes élethez való jog;
- olyan megfelelő elhelyezéshez való jog, amely védelmet nyújt a hátrányos környezeti hatások ellen;
- a fájdalomtól, sérülésektől és betegségektől mentes élethez, valamint a gyógyuláshoz való jog;

- a természetes viselkedésformák gyakorlásához való jog, olyan környezetben, amely kielégíti az állat biológiai igényeit; továbbá
- a félelem- és stresszmentes élethez való jog, ideértve a mentális traumák elkerülését is.

A Nemzetközi Állatvédő Liga 1989. október 21. napján elfogadta az Állati jogok egyetemes nyilatkozatának 10 pontját, melynek célja az állatok jogainak elismerése és jogszabályi szintű védelme. A nyilatkozat jelentős hatást gyakorolt a nemzetközi állatvédelemre és fejlődésére, ugyanis kimondta, hogy minden állat érző lény és joga van a méltányos bánásmódhoz, szenvedésmentes élethez. Ez a szemlélet elmozdulást jelentett a korábbi „állat, mint tulajdon” jogi felfogástól az állatjóléti és állatvédelmi jogok irányába. A dokumentum egyúttal ösztönözte az állatvédelmi egyezmények és nemzeti törvények megalkotását, továbbá több országban is szigorították az állatkínzás elleni szabályokat, valamint bevezették az állatjóléti standardokat.

Az 1989-es nyilatkozat nem kötelező erejű jogi dokumentum volt, de erkölcsi és politikai mérföldkő, amely elindította az állatvédelem nemzetközi jogi és társadalmi megerősödését. Ma az állatvédelem már része az EU-s jogrendnek, a fenntarthatósági stratégiáknak és a globális etikai diskurzusnak.

Az Európai Unióban folyamatosan új állatvédelmi, állatjóléti szabályok születnek, amelyek egyrészt az állatvédelmi előírások kiterjesztését és pontosítását célozzák, másrészt konkrét követelményeket állítanak az állami szervek, állattartók és vállalkozók elé. Cél az, hogy az állatvédelmi szabályozás naprakész legyen, és alkalmazkodjon az újabb tudományos eredményekhez és – nem mellesleg – a társadalmi igényekhez is.

A magyar állatvédelem fejlődése hosszú és összetett folyamat, amely jogi, társadalmi és civil kezdeményezések révén alakult ki. Az állatvédelem felkarolása és egy sikeres, működő szervezet létrehozása és fenntartása Herman Ottó polihisztor tudósnak köszönhető, aki az 1881-1883. országgyűlési ciklusban, mint képviselő szólalt fel az állatvédelem ügye mellett, majd megalapította az Országos Állatvédő Egyesületet, amely Magyarország első állatvédő szervezete volt. Az egyesület célja volt többek között az állatokkal való humánus bánásmód előmozdítása, az állatkínzás elleni fellépés, valamint a társadalom szemléletformálása.

Első átfogó magyar jogszabály az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény volt, amely az állatokat nem tárgyként, hanem érző lényként kezelte. Az Országgyűlés a törvény alkotásával többek között kifejezte azon szándékát, hogy Magyarország tevékeny módon részt vállaljon az állatok védelme és kímélete érdekében kifejtett nemzetközi erőfeszítésekből.

Az állatvédelem Magyarországon azt jelenti, hogy jogi, erkölcsi és gyakorlati eszközökkel biztosítjuk az állatok életének és jólétének védelmét, megelőzzük a szenvedést, és felelős állattartást ösztönzünk.

Budapest Főváros Önkormányzata számára az állatvédelem egy kiemelt fontosságú közügy, ezért kiemelten kezeli az állatok védelméhez kapcsolódó jogok érvényre jutását, illetve a felelős állattartás

előre mozdítását, mivel ezek elengedhetetlen feltételei Budapest Főváros köztisztaságának, közbiztonságának, valamint környezeti és természeti értékei megőrzésének.

Éppen ezért Budapest Főváros Önkormányzata Budapest Főváros közigazgatási területén egy Állatvédelmi Cselekvési Program keretében kíván önként vállalt feladatként előrelépéseket tenni többek között az állatvédelmi feladatok hatékonyabb végrehajtásában, valamint a felelős állattartás előmozdításában. A jelen dokumentum egy stratégiai intézkedéssorozatot határoz meg, amely meghatározza az állatvédelem céljait, eszközeit, felelőseit és ütemezését.

Budapest Főváros Önkormányzatának célja, hogy évről évre Budapest egy élhetőbb, zöldebb és közösségibb helyé váljon és ennek fontos részét képezi az, hogy Budapesten mind a házi, mind a természetben élő állatok megfelelő környezetben élhessenek. Budapest Főváros Önkormányzata állatvédelmi szerepvállalása nemcsak városfejlesztési kérdés, hanem értékvállalás.

II. AZ ÁLLATVÉDELEM JOGI KÖRNYEZETE

Magyarország állatvédelmi jogszabályi keretrendszere több szinten szabályozza az állatok védelmét, és az utóbbi években jelentős szigorítások kerültek bevezetésre.

A jog világában az állatvédelem eszköze a védelem jogszabályi erővel való elrendelése, a védelem általános elveinek deklarálása, tilalmak felállítása és a szabályok megszegésének szankcionálása. **Ezen eszközöket a jogalkotó elsődlegesen az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény** (a továbbiakban: **Ávtv.**) **keretében kívánta biztosítani.**

Az Ávtv. célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. E törvénynek az állat kíméletére, az állatkínzás és az állatkárosítás tilalmára, valamint a jó gazda gondosságára vonatkozó rendelkezéseit a vadon élő állatokra is alkalmazni kell.

Az állatok védelme és jóllétük biztosítása céljából szükségessé vált olyan szabályozás létrehozása, ami az egyes egyedek védelmén túl iránymutatásként szolgál az állatokkal való helyes bánásmódhoz és az állatok felé irányuló empatikus magatartáshoz, ezért az Országgyűlés megalkotta az állatok védelme érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló 2025. évi LXVI. törvényt.

Az állatvédelem olyan összetett tevékenység, amely elsődlegesen az állatok jólétének biztosítására és jogaik védelmére irányul. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy magában foglalja az állatok fizikai és mentális egészségének megőrzését, az emberi viselkedéssel, magatartással okozott szenvedésük csökkenését, valamint a védőhelyük védelmét. **Az állatvédelem komplex rendszer, mely együtt alkotja a háziállatok védelmét** (a társadalmi felelősségvállalás részeként), **a haszonállatok humánus tartását** (az élelmiszertermelés etikai dimenziója), illetve **a vadon élő állatok élőhelyének megőrzését** (mely a biodiverzitás és fenntarthatóság kulcsa).

Az állatvédelem büntetőjogi szabályozása a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben (a továbbiakban: **Btk.**), míg szabálysértés jogi szabályozása a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: **Szabálysértési tv.**) szabályozza. A Szabálysértési tv. 2025-ben történő elfogadása új korszakot nyitott az állatvédelemben: tilos élő állattal koldulni, nyereményként felajánlani, és a hatóság szigorúbb intézkedéseket alkalmazhat fennállásuk esetén (elkobzás, eltiltás). Ez a jogi keret kiegészíti a Btk. és az állatvédelmi törvény rendelkezéseit.

Magyarországon az állatkínzás önálló bűncselekmény, amelyért akár öt évig terjedő szabadságvesztés is kiszabható és szabályozása Btk.-ban jelenik meg, különös figyelemmel arra, hogy az állatkínzás nemcsak állatvédelmi, hanem kriminológiai jelentőségű, ugyanis kutatások szerint összefügghet az emberek elleni erőszakos cselekményekkel.

Az állatkínzás az állat szükségtelen, fájdalmat okozó bántalmazása vagy olyan hatást eredményező beavatkozás, bánásmód, valamint szükségleteinek olyan mértékű korlátozása, amely tartós félelmet vagy egészségkárosodást okozhat, továbbá az öröklődő betegségben szenvedő – nem kísérleti célra szánt – állategyed tenyésztése, szaporítása. Az állat károsítása, azaz az állat testi épségének, szervezetének, pszichikai állapotának vagy viselkedésének tartós, hátrányos megváltoztatása is az állatkínzáshoz sorolható.

A felelős állattartás nem csupán az állatok jólétét szolgálja, hanem pozitívan hat az állatot tartók és az állatot nem tartók életminőségére is. A felelős állattartás többek között magában foglalja:

- **a tudatos felelősséget:** egyfelől, az állat jólétéről való gondoskodás (tartalmas és boldog élet biztosítása), másfelől, hogy állat ne okozzon kellemetlenséget sem embertársaknak, sem más állatoknak. Ehhez elengedhetetlen ismerni az írott és íratlan szabályokat, előírásokat, magatartási normákat.
- **az érzelmi támogatás nyújtását:** a normális ember-állat kapcsolatnak a szereteten kell alapulnia, a választott állatról felelősségteljesen, szeretettel és odafigyeléssel kell gondoskodni, mivel szeretetre, gondoskodásra és törődésre van szüksége az állatoknak.
- **a megfelelő környezet és alapvető szükségletek biztosítását:** fontos, hogy az állat és állattartó harmóniában éljen együtt úgy, hogy mindketten jól érezzék magukat, s mindez összhangban legyen a környezetükkel is (pl.: állatot nem tartók).
- **a megfelelő táplálást:** az állatnak is táplálékra van szüksége az életben maradáshoz és energiára a mozgáshoz, ezért fontos a jó, megfelelő mennyiségű, minőségű élelem és innivaló biztosítása; fontos, hogy az állatok a nekik megfelelő táplálásban részesüljenek tekintettel az életkorukra, illetve esetleges betegségeikre.
- **a mozgásigény biztosítását:** minden állatfajnak, fajtának egymástól eltérő a mozgásigényük és a mozgásigény függ az életkortól is; nem hanyagolhatjuk el egyetlen napra sem a sétát, a futtatást, a

játékot, az állat ezen igényeinek kielégítése érdekében az állattartónak az esetleges kényelmetlenséget, idő és energia-ráfordítást is vállalnia kell.

- **az egészség fenntartását:** az állatok is ki vannak téve különféle betegségeknek; a felelős állattartás keretében az állattartónak gondoskodnia kell a megelőzésről (védőoltások, külső és belső élősködők elleni védelem - féregtelenítés, bolha és kullancs riasztás -, időjárásnak megfelelő védelem stb.). Megbetegedés esetén állatorvoshoz kell fordulni és biztosítani, hogy az állat megkapja a szükséges kezelést.
- **az egyedi azonosítás meglétét:** a felelős állattartás egyik fontos része az egyedi azonosítás megléte, mivel ezzel biztosított, hogy az állat elkóborolt, elveszett vagy más nem várt esemény következtében beazonosítható legyen, ezáltal vissza tud kerülni a gazdájához. (pl.: microchip/transponder).
- **az utódnemzésre való felkészülést:** nemcsak a választott állatért, de születendő utódaiért is felelős az állattartó; a felelőtlen szaporítás és nem kívánt szaporulat megelőzése érdekében fontos, hogy az állattartó tisztában legyen az ivartalanítás lehetőségével és felelős döntést hozzon (az ivartalanítással számos súlyos betegséget is meg lehet előzni (pl.: daganat, méhgyulladás stb.)).

Nem szabad megfeledkezni arról, hogy az állattartás háromszereplős, ugyanis az állatok mellett jelen vannak az állattartók és állatot nem tartók is. A felelős állattartás fontos része, hogy az állattartóknak nemcsak a saját állataikra, hanem a környezetükben élő, állatot nem tartókra is figyelemmel kell lenniük. Mindegyik szereplőnek megvannak a maga igényei és elvárásai, ezért egy mindenki számára elfogadható, harmonikus együttélés kialakítására kell törekedni. A harmonikus együttélés érdekében az állattartás szereplői között biztosítani kell az állatok jogainak, az állattartók jogainak és kötelességeinek, valamint az állatot nem tartók jogainak és érdekeinek érvényesülését.

Az Ávtv. állattartónak tekinti azt, aki az állat tulajdonosa, illetve aki az állatot vagy az állatállományt gondozza, felügyeli, egyúttal az állattartó kötelezettségei közé sorolja az állatot megillető, tiszteletteljes és egészséges körülmények megteremtését. Az állattartó elsődleges feladata az állat megfelelő minőségű életének biztosítása, melyhez a jó gazda gondossága szerint kell eljárnia és ismernie kell a tartott állat igényeit, hogy megfelelően gondoskodhasson róla.

Az állattartók kötelezettségei írott és íratlan szabályokból, valamint saját és mások állataival, illetve a környezetükkel szembeni felelősségükből fakadnak.

Az Ávtv. értelmében az állattartó köteles, többek között:

- jó gazda gondosságával eljárni, és az állat fájának, fajtájának, élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételeket biztosítani;
- gondoskodni az állat rendszeres, legalább napi egyszeri ellenőrzéséről;
- biztosítani az állat megfelelő és biztonságos elhelyezését, szakszerű gondozását, valamint szökésének megakadályozását;

- szabadban tartott állatoknak olyan területet vagy létesítményt biztosítani, ahol veszély esetén és az időjárás káros hatásaival szemben védelmet találnak;
- állandóan zárt körülmények között tartott állatok számára megfelelő mozgásteret biztosítani;
- kedvtelésből tartott állatok ürülékét közterületről eltávolítani.

Az Ávtv. egyúttal szabályozza az állattartó által tanúsított tiltott magatartásokat is, melyek a következők:

- az állatnak indokolatlan vagy elkerülhető fájdalmat, szenvedést vagy sérülést okozni;
- az állat fizikai, pszichikai állapotának olyan megterhelése, küzdelemre készítése egy másik állattal vagy emberrel, amely sérülést vagy halált okozhat;
- az állatviadal szervezése, tartása, továbbá az állatviadalra fogadás szervezése, az állatviadalon való közreműködés, részvétel, fogadáskötés.

Az állatvédelem hatósági feladatai Magyarországon több szinten és szereplő között oszlanak meg. A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 02.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése állatvédelmi hatóságként az agárminisztert, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt (a továbbiakban: **NÉBIH**), a Pest Vármegyei Kormányhivatalt, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatalt, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatalt, valamint a települési önkormányzat jegyzőjét, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzőjét, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyzőt jelölte ki, azzal, hogy állatvédelmi hatóságként eljáró Pest Vármegyei Kormányhivatal illetékessége az ország egész területére kiterjed.

A jegyzők feladatait képezi többek között az állatvédelmi panaszok kivizsgálása, helyszíni szemlék lefolytatása, hatósági intézkedések megtétele és szankciók (állatvédelmi bírságról szóló 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet alapján állatvédelmi bírság kiszabása vagy elkobzás, ideiglenes elvitel) elrendelése. A jegyzők speciális feladatai közé tartozik az ebösszeírás, a mikrochip ellenőrzése és jelentése a járási állategészségügyi hatóságok részére, valamint amennyiben indokolt, akkor az eb egyedi veszélyessé minősítésének kérése és a kóbor állatok befogásával, elhelyezésével és tulajdonjogának átruházásával kapcsolatos feladatok ellátása a kóbor állat befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 785/2021. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján.

A polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény 3. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a polgárőr egyesület kiegészítő feladatként önkéntesen közreműködhet a környezet veszélyeztetésének, károsításának megelőzésében és elhárításában, következményeinek felhasználásában, valamint az állat-, környezet- és természetvédelmi tevékenység támogatásában. A Tatabányai Polgárőr Egyesület égisze keretében létrehozásra került egy állatvédelmi csoport – Állatvédelmi Szakértői Testület –, amely a polgárőrök helyi állatvédelmi tevékenységét hivatott szolgáztatni és segíteni.

Az állatvédelem fejlesztésével és népszerűsítésével kapcsolatos feladatok hatékony ellátása érdekében, továbbá az állattartás felelősségének tudatosítása céljából az Országgyűlés 2022. november 4. napján kihirdette a Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány (a továbbiakban: **Alapítvány**) létrehozásáról szóló 2022. évi XXXIV. törvényt.

III. BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA ÁLLATVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATAINAK MEGHATÁROZÁSA ÉS JÖVŐKÉPE

Az Ávtv. 48/A. § (3) bekezdése a települési önkormányzat kötelező feladataként határozza meg a belterület tekintetében a kóbor állatok befogását, amelynek részletszabályait 2022. január 1. napjától a kóbor állat befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 785/2021. (XII. 27.) Korm. rendelet tartalmazza.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: **Mötv.**) 23. § (4) bekezdés 5. pontja értelmében **Budapest Főváros közigazgatási területén Budapest Főváros Önkormányzatának** (a továbbiakban: **Fővárosi Önkormányzat**) **feladatát képezi az állategészségügyi feladatok ellátása.**

A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: **Kftv.**) alapján a közterületi rend és tisztaság védelméről a települési önkormányzat közterület-felügyelet, illetőleg közterület-felügyelő útján gondoskodhat. **A Kftv. 1. § (4) bekezdés g) pontja rögzíti, hogy a közterület-felügyelet feladatát képezi az állat-egészségügyi és ebrendészeti feladatokban való közreműködés.**

A Fővárosi Önkormányzat közterület-felügyeleti feladatainak ellátásáról szóló 56/2013. (VI. 27.) önkormányzati rendelet rögzíti, hogy **a Fővárosi Önkormányzat önkormányzati rendészeti szerv – Fővárosi Önkormányzati Rendészeti Igazgatóság (a továbbiakban: FÖRI) – útján gondoskodik többek között a főváros belterületén a kóbor állatok befogásáról; az állat-egészségügyi hatóság rendelkezésére az embert mart, és veszettségre vagy fertőzöttségre gyanús eb és macska 90 napig tartó megfigyeléséről; az elkobzott állatok, vagy a tovább tartani nem szándékozott, transzponderrel megjelölt, regisztrált ebek és ismert tulajdonosú macskák díjmentes átvételéről, valamint a tulajdonos bejelentésére a tovább tartani nem szándékozott, transzponderrel megjelölt, regisztrált ebnek és ismert tulajdonosú macskának a tulajdonos lakásáról történő díjmentes elszállításáról, ezt követően az állat számára új állattartó kereséséről, ebben együttműködés az állatvédelemben dolgozó szakmai és civil szervezetekkel, a megfelelő új állattartó megtalálása esetén az állatnak az új állattartó rendelkezésére bocsátásáról.**

Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 2. § 13. pontja alapján a Fővárosi Önkormányzat önként vállalt feladatként látja el a kötelező állategészségügyi feladatokon túli egyes állategészségügyi feladatokat, így különösen az állatvédelmi központ működtetését.

Elmondható, hogy Budapest Főváros területén az állatvédelem jelenleg Fővárosi Önkormányzat, a kerületi önkormányzatok, a civil szervezetek, valamint hatóságok bonyolult és sok esetben hiányos

együttműködésében valósul meg. A feladatellátás jelenlegi tagoltsága és az azonos gyakorlat alkalmazásának hiánya miatt az állatvédelem mechanizmusa nem egységes, gyakran az információk megosztása nem hatékonyan valósul meg, ezáltal egyes eljárások, esetek hatékony és eredményes végrehajtása akadályba ütközik.

Éppen ezért a Fővárosi Önkormányzat célja, hogy a jövőben olyan önként vállalt állatvédelmi feladatokat lásson el, amelyek kiegészítik a kerületi önkormányzatok, illetve civil szervezetek által ellátott, de egyébként budapesti szinten hiányzó állatvédelmi feladatokat.

A hatékonyabb problémamegoldás és a források koncentrálása érdekében szükséges együttműködés az állami szereplőkkel, a kerületi önkormányzatokkal, a civil szervezetekkel és az illetékes hatóságokkal, hiszen a közös munka lehetővé teszi, hogy több pénzügyi és humán erőforrás álljon rendelkezésre, a költségek elosztásával nagyobb projektek valósuljanak meg, szakmai tudás és tapasztalat megosztásával komplexebb megoldások szülessenek.

Az együttműködést alapvetően a felek közös közérdeke határozza meg, figyelemmel arra, hogy a felek az állatvédelemmel összefüggő feladatellátást egységesen, hatékonyan és gazdaságosabban végezhetik, elkerülve a párhuzamos feladatellátásból eredő anomáliákat, az elhúzódó eljárások, intézkedések megtételét, valamint a jogszabályi hiányosságok kiküszöbölését.

A Fővárosi Önkormányzat további célja, hogy hozzájáruljon a társadalom és a természet harmonikus, hosszútávon fenntartható együttéléséhez, amelyben az állatok, állattartók és nem állattartók jól megférnek egymással és elfogadják egymást. Ezen cél elérése érdekében a Fővárosi Önkormányzat megalkotja Budapest Főváros Önkormányzata Állatvédelmi Cselekvési Programját.

IV. AZ ÁLLATVÉDELMI CSELEKVÉSI PROGRAM

A Fővárosi Közgyűlés az 571/2024. (X. 04.) számú Főv. Kgy. határozatban döntött egy **Budapest Főváros közigazgatási területére vonatkozó egységes, öt évre szóló Állatvédelmi Cselekvési Program megalkotásáról.**

Az Állatvédelmi Cselekvési Program (a továbbiakban: **Program**) egy olyan szakmai alapú, átfogó és több szinten megvalósuló program, melynek célja az állatok védelmének erősítése és a felelős állattartás népszerűsítése az érintett szereplők közös együttműködésének keretében.

A Program hosszútávú célokat és feladatokat fogalmaz meg, ezért annak végrehajtása tervezetten 5 év időtartamot ölel fel, melynek eredményességéhez szükséges az egyes szereplők közötti szervezettség és összehangoltság.

A Program legfőbb célja, hogy Budapest főváros közigazgatási területén az állatvédelemmel összefüggő intézkedések hatékony feladatellátásával és az érintett szereplők közötti hosszútávú partnerségi rendszer kialakításával hozzájáruljon az állatvédelemhez és az állatjóléthez, ezáltal az állatok élőhelyének biztosításához, megfelelő körülmények között történő tartásához és komfortérzetük javításához, erősítve az emberekben a tudatos hozzáállást az állatok megfelelő bánásmódjáról.

Ennek érdekében a Program az alábbi stratégiai célok megvalósítását tűzte ki:

- Fővárosi Állatvédelmi Centrum létrehozása;
- Fővárosi Állatvédelmi Központ létrehozása;
- állami szervekkel, kerületi önkormányzatokkal és civil szervezetekkel történő együttműködési rendszer és hálózat kialakítása;
- a kerületi önkormányzatok közötti egységes adatbázis létrehozása;
- állatvédelmi aloldal létrehozása;
- az állatvédelmet szabályozó helyi jogszabályok közös felülvizsgálata, és ennek koordinálása;
- a helyi önkormányzatok hatáskörébe tartozó hatósági eljárások során alkalmazandó jó gyakorlatok feltárása, ajánlások kidolgozása;
- együttműködő állatmenhely-hálózat kiépítése, lehetőleg a kerületi önkormányzatok feladatvállalására építve;
- chipazonosító rendszer kiépítése;
- a Budapest Főváros területén élő gazdasági és kóbor állatok számának felmérésére és nyilvántartására, illetve nyomon követésére irányuló módszertan kidolgozása;
- állatvédelmi pályázatok, támogatási programok létrehozatala és működtetése, a fővárost érintő ilyen programok koordinálása;
- gazdátlan macskaszaporulatok kezelése ivartalanítási program keretében;
- kutyafuttatók telepítése;
- különböző tematikájú közösségi programok és kampányok lebonyolítása; illetve
- szemléletformáló célú edukációs tevékenység folytatása, ilyen kampányok lebonyolítása.

Az Állatvédelmi Cselekvési Programjának végrehajtása érdekében létrehozásra kerül Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatalában külön szervezeti egységként a Fővárosi Állatvédelmi Centrum, amelynek egyes feladatait idővel a létrehozandó Fővárosi Állatvédelmi Központ vesz majd át.

1. A Fővárosi Állatvédelmi Centrum

A Program, mint projekt megvalósítását kezdetben a Fővárosi Állatvédelmi Centrum fogja ellátni, melynek főbb feladatai az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

A Fővárosi Állatvédelmi Központ létrehozásával a Fővárosi Állatvédelmi Centrum egyes feladatainak ellátása idővel átkerülnek a Fővárosi Állatvédelmi Központhoz.

Koordinátori feladatok ellátása tekintetében

Az állatvédelemmel összefüggő feladatok ellátása többszereplős, nincs egységes feladatmeghatározás, nincsenek lehatárolva a területi feladat- és hatáskörök Budapest főváros közigazgatási területén belül, valamint a hatályban lévő állatvédelemmel kapcsolatos jogszabályok hiányossága miatt szükség van azok felülvizsgálatára. Ezért mutatkozik szükség a feladatokat értő koordináló tevékenységre.

Együttműködési partnerségi rendszer kialakítása:

- állami szereplőkkel
- kerületi önkormányzatokkal
- civil szervezetekkel

Állami szereplőkkel történő együttműködési rendszer kialakítása

A hatékonyabb problémamegoldás és a források koncentrálása érdekében szükséges együttműködés az állami szereplőkkel, hiszen a közös munka lehetővé teszi, hogy több pénzügyi és humán erőforrás álljon rendelkezésre, a költségek elosztásával nagyobb projektek valósuljanak meg, szakmai tudás és tapasztalat megosztásával komplexebb megoldások szülessenek. A **szakmai rendezvényekkel összefüggő partnerségi lehetőségek** között szerepel Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal és az Alapítvány együttműködése alapjainak egy együttműködési megállapodás formájában való rögzítése 2026. I. félévében.

Az együttműködés főbb területei a következők:

Közös szakmai konferenciák, tematikus kampányok és oktatások megszervezése, valamint egy közös budapesti állattartásról szóló összefoglaló szakmai anyag kidolgozása.

Támogatások és pályázatok területén a Fővárosi Állatvédelmi Centrum online felületén vállalja az állandó és szezonális pályázatok megjelenítését, továbbá rendszeres **szakmai konzultáció tartanak** a meghirdetendő pályázati anyagok véleményezése és a helyi önkormányzatok számára kiírandó pályázati lehetőségek megvitatása céljából.

Jogszabály értelmezéssel, felülvizsgálattal összefüggő partnerségi lehetőségek keretében a hatályos jogszabályokban tapasztalt anomáliák, a gyakorlati alkalmazásban előforduló problémák

kezelésében előrelépés történne, mivel **a hatályos jogszabályok közös értelmezése az egységes gyakorlati alkalmazás kialakítását elősegítené.** A hatályos jogszabályok felülvizsgálata, indokolt esetben a jogszabályi rendelkezések módosítási lehetőségének vizsgálata az elmúlt évek tapasztalatai alapján indokolt.

A Fővárosi Önkormányzat számára a kerületi önkormányzatokkal történő szakmai egyeztetések során megállapítást nyert a közös feladatellátás során kiemelt figyelmet kell fordítani a helyi jogszabály felülvizsgálatára és a lehetséges szigorítási lehetőségek átvizsgálására, egységesítésre, továbbá intézkedések megfogalmazására a hatályos jogszabályok reformálása tekintetében. A hatályos állatvédelmi szabályozás több ponton is hiányos, nem felel meg a korszerű jogalkotási elvárásoknak, nem tükrözi a társadalmi elvárásokat, továbbá az irányadó jogszabályok alkalmazása során számos gyakorlati probléma felmerül, ezért nem biztosít megfelelő védelmet az állatok számára. Az önkormányzati szintű állatvédelem több szempontból előnyös, különösen, ha cél egy hatékony, helyi szinten működő állatmenhely-hálózat vagy állatvédelmi rendszer kialakítása.

A helyi önkormányzatok rendelkeznek helyismerettel, ezért gyorsabban és pontosabban tudnak reagálni a felmerülő problémákra, melyeket helyi rendeletekkel szabályozhatnak, amelyek jobban illeszkednek az országos jogszabályi kerethez, illetve az uniós elvárásokhoz. Éppen ezért a helyi önkormányzatok együttműködése nagyban hozzájárulhat a hatékony érdekképviselőhöz, hiszen közös fellépésükkel nagyobb siker érhető el kormányzati vagy törvényhozási egyeztetéseken egyaránt. A gyakorlatban a jegyzők és önkormányzati hivatalok állatvédelmi hatósági szerepe sokszor nem egyértelmű, ezért a közös jogszabály-felülvizsgálat segíthet abban, hogy tisztább hatáskörök és eljárási rendek alakuljanak ki.

Az elmúlt időszakban nagy port kavart Budapest főváros területén élő vadállatok – különösen a vaddisznók – kérdése. Budapest főváros közigazgatási területéről és kerületi beosztásáról szóló 1994. évi XLIII. törvény 5. § (1) bekezdésének értelmében 2013. július 20. napjától a fővárosi kerületi önkormányzat számára meghatározott feladat- és hatáskört a Margitsziget vonatkozásában – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a Fővárosi Önkormányzat látja el. A jogszabályok értelmében a Fővárosi Önkormányzatnak kizárólag Margitszigetre betévedő vadállat esetében kell intézkedéseket fogantatnia az illetékes szervezetekkel való együttműködés keretében. A Margitsziget elhelyezkedése és területi adottságai okán a vadállatok megjelenése nem számottevő (Dunával körülvett területként), mivel az állatok bejutása korlátozott.

Az állatvilág folyamatosan alkalmazkodik, ezért nem meglepő, hogy a vadon élő állatok városi környezetben való megjelenése egyre gyakoribb. A város eltérő részein különböző vadon élő állatokkal találkozhatunk, mint például szarkákkal, sünökkel, nyestekkel, vaddisznókkal és őzekkel, de még sok más állat megfordul a városban gyakran elkerülve az emberek figyelmét. Hazánkban jelenleg a vadon élő állatok mentése nem olyan ismert, ezért gyakori a rossz tanácsok, illetve tudáshiány, aminek következtében a bajba jutott vadon élő állatok segítség nélkül maradnak.

A vadon élő állatok mentése és szükség esetén gyógykezelése, gondozása speciális szakértelmet kíván, ezért javasolt ezt a szakértőkre bízni. Azonban a kellő szakértelemmel nem rendelkezők is hozzájárulhatnak a vadon élő állatok megmentéséhez a szükséges információ birtokában és a szakértők útmutatása révén.

A Fővárosi Önkormányzat a Fővárosi Állatvédelmi Centrum, majd a Fővárosi Állatvédelmi Központ koordinálásával a vadon élő állatokkal kapcsolatos nehézségek, problémák mérséklésére és az állatok mentési arányának növelése érdekében a lakosság ismeretének bővítését és szemléletformálási tevékenység megszervezését tervezi, ugyanakkor elengedhetetlen a jelenlegi helyzet szakmai megvizsgálását követően a hatályos jogszabályi környezet felülvizsgálata.

A szakmai fórumok során beazonosított és a jövőben beazonosítandó jogszabályi hézagok kezelése kiemelt szerepet kell, hogy kapjon annak érdekében, hogy az állatvédelem területén meghatározott célok és intézkedések megvalósulhassanak, ezért a fentiekben nevesített intézmények feladatát képezi – az együttműködési rendszer keretében – annak szakmai előkészítése, hogy a Fővárosi Önkormányzat a felterjesztési jogával élve kezdeményezze a jogszabályok felülvizsgálatát, módosítását.

A Fővárosi Önkormányzat kiemelt céljai között szerepel, hogy állandó szakmai kapcsolat épüljön ki, mely együttműködés alapjaiban tudja segíteni és előre mozdítani a Program eredményes megvalósulását.

A kerületi önkormányzatokkal történő együttműködési rendszer kialakítása

A Fővárosi Önkormányzat az alábbi területek tekintetében tartja indokoltnak egy megállapodásokon alapuló partnerségi rendszer kialakítását a kerületekkel 2026. I. félévében:

- A helyi önkormányzatok közötti egységes adatbázis létrehozása

Budapesten jelenleg több szervezet és intézmény foglalkozik állatvédelmi adatgyűjtéssel és nyilvántartással, de egységes, minden szereplőt lefedő állatvédelmi adatbázis még nem működik teljeskörűen. A feladatellátás jelenlegi tagoltsága és az azonos gyakorlat alkalmazásának hiánya miatt elengedhetetlen a helyi önkormányzatok közötti megosztott adatszolgáltatás, amely többek között kiterjedne az elveszett, megtalált és örökbefogadható állatokra, a helyi önkormányzatnál indult hatósági eljárás folyamatára és eredményére, az elérhető pályázati lehetőségekre, továbbá a megrendezésre kerülő eseményekre.

- Az állatvédelmet szabályozó helyi jogszabályok felülvizsgálata

A közös feladatellátás során kiemelt figyelmet kell fordítani a helyi jogszabály felülvizsgálatára és a lehetséges szigorítási lehetőségek átvizsgálására, egységesítésre, továbbá intézkedések megfogalmazására a hatályos jogszabályok reformálása tekintetében.

- *A helyi önkormányzatok hatáskörébe tartozó hatósági eljárások során jó gyakorlatok feltárása, ajánlások kidolgozása kidolgozása*

A helyi önkormányzatok állatvédelmi hatósági eljárásai több jogszabályra (az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény, a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény) és szakmai útmutatóra (NÉBIH jogszabálygyűjteménye, Állatvédelmi Kompetencia Program) épülnek. A jó gyakorlatok megosztása, egységes ajánlások kidolgozása számos előnnyel járna, hiszen segítené az ügyintézés eredményességét, az egyes ügyek nyomon követése átláthatóbb lenne, az érintett szervezetekkel való együttműködés javulna és csökkenne a jogértelmezési különbségekből fakadó problémák száma, amivel párhuzamosan növekedne a jogbiztonság. Az eddigi tapasztalatok alapján a helyi önkormányzatok közötti hatósági eljárások áttétele több problémát vont maga után, aminek a megoldását szintén segíthetné egy ilyen intenzívebb együttműködés.

- *Állatmenhely-hálózat kiépítése*

Általános problémát jelent az állatmenhelyek kapacitásának hiánya, ezért ennek kezelésére a Program több tervet is meghatároz, mint például a Fővárosi Önkormányzat által egy új Állatvédelmi Központ létrehozása, valamint a FÖRI meglévő ebrendészeti funkciójú telephelyének bővítése és fejlesztése. Az állatmenhelyi férőhelyek számának bővítése korlátozott, ezért szükség van arra, hogy a kerületi önkormányzatok is szerepet vállaljanak az ebrendészeti feladatokat meghaladóan a gazdátlan, gazdát kereső, illetve beteg vagy egyéb okból nem örökbe adható állatok elhelyezésében. Erre akkor is szükség lesz, ha létrejön a külön kapacitással bíró Fővárosi Állatvédelmi Központ, amely csak utolsó menedékesként tudja ezt a feladatot segíteni, és amelynek a kapacitásai is csak akkor lehetnek tervezhetőek és viszonylag stabil keretek között tarthatóak, ha a Központ egy szélesebb körű hálózatra támaszkodhat. A Fővárosi Önkormányzat javaslata, hogy a kerületi önkormányzatokkal történő együttműködés keretében kiépítésre kerüljön egy állatvédelmi menhely hálózat, mely biztosítja a menhelyek közötti feladatmegosztást és kommunikációt az egyes menhelyek kapacitásának csökkentésének érdekében. Az állatmenhely-hálózat kiépítése egy összetett folyamat, amely alapos tervezést, jogi és pénzügyi előkészítést, valamint erős közösségi támogatást igényel, melyhez elengedhetetlen a helyi önkormányzatok egységes szerepvállalása, ugyanakkor vannak előremutató és jó példák erre.

- *Állatvédelmi pályázatok, támogatási programok*

Az állatvédelmi pályázatok elsődleges célja az állatvédő civil szervezetek működésének támogatása a pályázatban előírandó specifikus célok elérése érdekében. A koordinált együttműködés során a helyi önkormányzatok közös vagy összehangolt pályázati kiírásokat készíthetnének elő és bonyolíthatnának le, mint például ivartalanítás, kutyaürüléktartó kukák és állattartókat segítő eszközök (zacskó, kullancscsirtoszerek, láthatóságot elősegítő nyakörv/kendő stb.) beszerzése, melyek alkalmasak arra, hogy megfelelő anyagi támogatást nyújtson az állatvédelemmel foglalkozó szervezetek számára. Amennyiben a helyi önkormányzatok egyes célok mentén közös állatvédelmi pályázatot hirdetnének meg, az nagyban elősegítené a hatékonyabb forrásfelhasználást, azáltal, hogy megoszthatnák

egymással az eszközöket, szakembereket, állatorvosokat, ezzel csökkentve az egyes projektek költségeit. Egyúttal az egyes önkormányzatok tapasztalatai, bevált módszerei megoszthatóak egymással, ezáltal adaptálhatóvá válnak mindazok a jó gyakorlatok, melyek hozzájárulnak a jövőbeni döntéshozatal megalapozottságához, valamint a hatékonyabb szakpolitikai intézkedések kialakításához.

- *Kutyafuttatók telepítése*

A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet értelmében belterületi közterületen kutyát csak pórázon lehet vezetni, kivéve a kijelölt kutyafuttató területeken. A kutyafuttató telepítése több szempontból is előnyös, mivel a kutyák számára segíti a mozgásigény kielégítését, a szocializációjukat és mentális stimulációjukat, míg gazdájuk számára egy közösségi élmény és nevelési lehetőség, ugyanakkor egy olyan kényelmes és biztonságos hely, ahol nem kell attól tartani, hogy a kutya elszalad vagy veszélybe kerül. Városi és közösségi szempontból előnye, hogy nagyban hozzájárul a közterületek rendezettebb és tisztább állapotához, illetve a zöldterületi funkcióbővítéshez. Az állatjólét biztosítására irányuló tevékenységek között szerepel kutyafuttatók telepítése Budapest főváros közigazgatási határán belül, mely keretében felmérésre kerülnek a Fővárosi Önkormányzat, valamint a kerületi önkormányzatok saját tulajdonú területei annak érdekében, hogy a meglévő kutyafuttatók esetében milyen fejlesztések indokoltak, illetve új kutyafuttatók telepítése milyen feltételek mellett lehetséges. Amennyiben a helyi önkormányzatok közösen telepítenek kutyafuttatókat, akkor a költségmegosztás során a beruházás és a fenntartás költségei megoszlanak, ezáltal hatékonyabb forrásfelhasználás valósul meg. A közösen tervezett kutyafuttatók optimális elhelyezése érdekében, figyelembe kell venni a lakosság tényleges mozgását, így jobb területi lefedettség érhető el, hiszen a hálózat alkalmas lesz kiszolgálni a valós igényeket.

- *Szemléletformáló célú edukációs kampány meghirdetése*

A Program sikeres megvalósítása érdekében szükséges és elengedhetetlen a budapesti lakosság bevonása és aktivizálása. A lakosság körében az attitűdváltás kulcsfontosságú, éppen ezért fontos, hogy a lakosok önként vegyenek részt a felelős állattartás előmozdításában. Ennek érdekében feladat a kerületi önkormányzatok közös szemléletformáló célú tevékenységének megvalósítása, amely magában foglalja az egységes tájékoztatást, figyelemfelhívást és kommunikáció kialakítását. Jelenleg a kerületi önkormányzatok a saját kommunikációs csatornáikon rendszeresen tesznek közzé tartalmakat, viszont egy egységes, közös összehangolt módon megvalósított edukációs kampány eredményesebb és hatékonyabb lehet a lakosság minél nagyobb számú bevonására. A szemléletformáló célú tevékenység keretében megrendezésre kerülnének időszakos és állandó programok, kampányok, melyek témakörei a felelős állattartás fontossága, az örökbefogadás intézménye, az ivartalanítás szükségessége, az állatbetegségek fajtái, azok kockázatai és kezelési lehetőségei stb., egyúttal ennek részét képezné a budapesti lakosok számára közösségformáló és felelős állattartás propagáló rendezvények lebonyolítása és szakértők bevonásával elméleti, gyakorlati oktatások szervezése különböző korosztályok részére. A Fővárosi Önkormányzat feladatának tekinti, hogy szakmai alapú kommunikációs kampányt készítsen elő, viszont annak sikeres megvalósításához nélkülözhetetlen a kerületi önkormányzatok szerepvállalása és részvételük az edukációs kampány megvalósításában.

A helyi önkormányzatok közötti együttműködést alapvetően a felek közös közérdeke határozza meg, figyelemmel arra, hogy a felek az állatvédelemmel összefüggő feladatellátást egységesen, hatékonyan és gazdaságosabban végezhetik, elkerülve a párhuzamos feladatellátásból eredő anomáliákat, az elhúzódó eljárások, intézkedések megtételét, valamint a jogszabályi hiányosságok kiküszöbölését.

Az **Mötv. 41. § (6) bekezdés** értelmében a **képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására** – jogszabályban meghatározottak szerint – költségvetési szervet, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezetet, nonprofit szervezetet és egyéb szervezetet alapíthat, továbbá **szerződést köthet természetes és jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel.**

Az Mötv. 22. § (3) bekezdése szerint a Fővárosi Önkormányzat olyan önkormányzat, amely a települési és a területi önkormányzat feladat- és hatásköreit is elláthatja.

Egy a helyi önkormányzatok közötti együttműködési megállapodás megfelelő jogalapot képes biztosítani a szerződő felek közös céljainak meghatározására, valamint a meghatározott célok érdekében szükséges feladatok, intézkedések rögzítésére. A felek közötti együttműködésre javasolt jogi konstrukcióval a célokhoz szabhatóan határozhatóak meg az egyes szerződéses feltételek, ugyanakkor kellő szabadságot és rugalmasságot biztosítana a feladatellátásból eredő jogszabályi változásokhoz való alkalmazkodáshoz.

Civil szervezetekkel történő együttműködési rendszer kialakítása

Az állatvédelmi feladatokban a civil szervezetek szerepvállalása jelentős, ezért a Programban való részvételük, a velük való együttműködés kiemelt fontosságú. A Fővárosi Önkormányzat állandó szakmai kooperációt tart fenn az érintett szereplőkkel, ugyanakkor az állatvédelem területén elérni kívánt célok érdekében fontos a helyi önkormányzatok, az állami hatósági szervek és az egyéb szakmai, civil szervezetek között szoros partnerség alakuljon ki. A Fővárosi Önkormányzat feladatának tekinti, hogy Budapest főváros területén a helyi önkormányzatok és az állatvédő civil szervezetek között kiépüljön egy olyan partnerségi rendszer, amely alkalmas arra, hogy előre mozdítsa az állatok védelméhez kapcsolódó jogok érvényre jutását és az állattartói felelősség tudatosítását. A partnerségi rendszer keretében a felek a közös célok érdekében egységesen, hatékonyan és eredményesen tudnak cselekedni, szorosan segítve egymás feladatát. Éppen ezért, a kerületi önkormányzatok szerepvállalása a partnerségi rendszerben elengedhetetlen, mivel napjainkban már a városi állattartás egy életmód, mely a budapesti társadalom egészért érinti.

- Oktatással összefüggő feladatok ellátása

Ezen kategóriába tartozik a felelős állattartás népszerűsítése, a közösségi programok szervezése és lebonyolítása; a kutyaiskola és mentorprogram rendszeres megszervezése, ahol az alapvető viselkedési szokások tanítása mellett a gazdik felkészítése történne; illetve szakmai napok és önkéntes tréningek, workshopok megtartása.

- Közösségi és társadalmi szerepvállalás

Alapvetően ebbe a kategóriába tartoznak az önkéntes, szabadidős programok szervezése és a fiatalok számára közösségi szolgálat biztosítása.

- **Kutyafuttatók és állatbarát közterületek fejlesztése**

A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet értelmében belterületi közterületen kutyát csak pórázon lehet vezetni, kivéve a kijelölt kutyafuttató területeken.

A kutyafuttatók fontos szerepet töltenek be egy város életében, hiszen biztonságos és kijelölt helyet biztosítanak a kutyák mozgására és a szocializációra azzal, hogy a kutyák szabadon, póráz nélkül futkározzanak. A városi parkok és zöld területek fejlesztésekor figyelembe kell venni az állatbarát szempontok érvényesülését, melynek felügyelete a Fővárosi Állatvédelmi Centrum feladatai közé tartozna.

A Program keretében az állatjólét biztosítására irányuló tevékenységek között szerepel kutyafuttatók telepítése Budapest főváros közigazgatási határán belül, mely keretében **felmérésre kerülnének a Fővárosi Önkormányzat, valamint a kerületi önkormányzatok saját tulajdonú területei** annak érdekében, hogy a **meglévő kutyafuttatók esetében milyen fejlesztések indokoltak, illetve új kutyafuttatók telepítése milyen feltételek mellett lehetséges.**

- **Pályázati lehetőségek biztosítása**

Az állatvédelmi pályázatok elsődleges célja az állatvédő civil szervezetek működésének támogatása a pályázatban előírandó specifikus célok elérése érdekében.

Az állattartás költségekkel jár, ami sokszor megterhelő az állattartók és állatvédelmi szervezetek számára. A felelős állattartáshoz hozzátartozik a rendszeres állatorvosi ellátás biztosítása. A Fővárosi Állatvédelmi Centrum feladata, hogy szerepet vállaljon pályázati támogatások előkészítésében, azok esetleges finanszírozásában. Szintén elsődlegesen pályázatok, támogatási programok útján kezelhetők a gazdátlanul élő macskakolóniák felporodásának megakadályozását célzó ivartalanítási kampányok megszervezése és lebonyolítása. Egyetlen nőstény macska évente több almot hozhat világra, ami exponenciális szaporulatot eredményez. Ez túlterheli a menhelyeket, növeli az elhagyott állatok számát, és fokozza az állatkínzás kockázatát.

A háznál tartott egyedek ivartalanítására jelenleg is folynak programok, és ezek helyben, kerületi szinten jobban kezelhetők. Természetesen ezen programok koordinálásában, kommunikációjában is közreműködhet a Centrum, de fővárosi önkormányzati szinten inkább a TNR-programok támogatása javasolt.

- **Állatbarát intézmények bevezetése**

Az állatbarát szemléletmód népszerűsítése szempontjából fontos lépés volt, hogy a Fővárosi Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatal Budapest Főváros Önkormányzata Főjegyzőjének a Főpolgármesteri Hivatal területére behozható ebekről és a Főpolgármesteri Hivatalban

tartózkodásuk feltételeiről szóló 5/2025. (VI.12.) főjegyzői utasítás értelmében kutyabarát intézménnyé vált. Ezen intézkedés egyszerre támogatta az állatvédelem előre mozdítását és hozzájárult a munkavállalói jóléthez, közösségépítéshez.

A kutyabarát intézmények bevezetése elősegíti az állatvédelmi szempontok érvényesülését, hiszen lehetőséget biztosít arra, hogy a felelős állattartók számára könnyebbé teszi kedvenceik tartását, a szokásos életvitelükhöz, mindennapi létezésükbe integrált módon.

A Fővárosi Állatvédelmi Centrum szemléletformáló tevékenysége kulcsfontosságú, mert nemcsak az állatok ellátásáról szól, hanem a társadalmi attitűd megváltoztatásáról és a felelős állattartás kultúrájának kialakításáról.

Az edukáció magában foglalja a megelőzést, hiszen, ha az emberek tudatosak, akkor kevesebb lesz az elhagyott állat és a kóbor populáció. Eredményes szemléletformáló célú tevékenység megvalósításával elérhető, hogy az állatvédelem értékke váljon, ezáltal hosszú távon fenntartható megoldások szülessenek.

A Fővárosi Állatvédelmi Centrum edukációs tevékenysége keretében gondoskodik oktatási programok megszervezéséről; nyílt napok, örökbefogadó napok és családi állatvédelmi rendezvények megszervezéséről; kommunikációs kampányok lebonyolításáról; tematikus hetek megszervezéséről; állatvédelmi workshopok és tréningek megrendezéséről, illetve külön szemléletformáló kampány keretében felhívja a figyelmet a vadon élő állatok helyes mentésének főbb lépéseire az alábbiak szerint:

- **Tájékoztató füzetek a lakosság számára**

A tájékoztató füzet fontos tudnivalókról és ismeretekről ad közérthető tájékoztatást (például az állattartás alapelvei, házi kedvenc választás során figyelembeveendő tényezők, a megfelelő táp kiválasztásának segítése, egészségügyi kérdések és válaszok, nevelési tanácsok, ivartalanítás, jogi háttér), a fő hangsúly a felelős állattartás előmozdításán van. A füzetek különböző állatok tekintetében kerülnek kiadásra és az egyes rendezvények során felhasználásra kerülnek.

- **Lakossági fórumok**

A lakossági fórumok megszervezése és lebonyolítása keretében a fórumok témakörei a felelős állattartás fontossága, az örökbefogadás intézménye, az ivartalanítás szükségessége, az állatbetegségek fajtái, azok kockázatai és kezelési lehetőségei stb.

- **Közösségformáló és felelős állattartás propagáló rendezvények**

Budapesti lakosok számára megrendezésre kerülő rendezvények megszervezése és lebonyolítása, melyek témái között szerepel a „*Tenyésztett kontra örökbefogadott*”, nem fajtatiszta állattartók közötti konfliktus enyhítésére irányuló programok és törekvések.

A szemléletformáló programok keretében tematikus hetek megszervezése és lebonyolítása, mint például az október 4. napján ünnepelt Állatok Világnapjának alkalmából, valamint az ehhez az állatok jogainak és jólétének nemzetközi cselekvési napjához kapcsolódóan szervezett rendezvényekben való közreműködés, illetve támogatás.

- **Állatiólétet célzó kampányok**

A testi hiányosságokkal küzdő állatokról bemutatása iskolákban, eseményeken azzal céllal, hogy kifejtse a testileg korlátozott (háromlábú, félszemű, süket, lebénult stb.) állatok is teljesértékű tagjává válhatnak

egy családnak, valamint kampány a „megunt” állatok védelmében, amely vonatkozásában szó lenne, hogy kihez lehet fordulni és mit lehet tenni olyan esetekben, ha az állattartó nem kíván/tud/képes tovább állattartó lenni.

- **Szemléletformáló kampány népszerűsítése ismert közszereplők bevonásával**

A népszerűsítés célja az állatvédelem, a felelős állattartás, az állatmenhelyek, a Fővárosi Állatvédelmi Központ bemutatása videós tartalommal és rendezvényeken való részvétellel.

- **Elméleti és gyakorlati oktatás iskolákban, óvodákban**

A tematikus oktatási napok megszervezésének és lebonyolításának keretében a budapesti iskolások részére, korosztályokra bontva tematikus oktatások kerülnek megrendezésre. Az oktatások előzetes ütemezés szerint, a szemléletformáló kampány keretében tervezetten kerülne megrendezésre, akár civil szervezetek és szakértők bevonásával, különös figyelmet fordítva a felelős állattartás fiatal korban történő megismertetésére.

Az állatvédelem egy közös közérdekű cél, ahol ideális esetben az állatvédelemmel összefüggő feladatellátást egységesen, hatékonyan és gazdaságosabban kerülnek elvégzésre, elkerülve a párhuzamos feladatellátásból eredő anomáliákat, az elhúzódó eljárások, intézkedések megtételét, valamint a jogszabályi hiányosságok kiküszöbölését. **Az állatvédelmi honlap** (budapest.hu aloldala) **létrehozása nagyban hozzájárul a közös közérdekű cél eléréséhez a szervezett és egységes feladatellátás kialakításával, az információk megosztásával és a budapesti lakosság aktív bevonásával.** Az aloldal biztosítani tudja, hogy a lakosság gyorsan és hitelesen tájékozódhasson az állatvédelmi lehetőségekről, szabályokról és szolgáltatásokról, egyúttal segít eligazodni a bejelentési lehetőségeken (pl. talált állat, állatkínzás stb.), amivel támogatja a felelős döntéshozatalt.

Az állatvédelem kommunikációja kulcsfontosságú a társadalmi szemléletformálásban, az örökbefogadási hajlandóság növelésében, az adománygyűjtésben és a felelős állattartás elterjesztésében. **Az állatvédelmi honlap létrehozása kiemelkedően fontos, mert ez az egyik legfőbb eszköz az állatvédelem társadalmi beágyazására, a lakossági kapcsolattartásra és az intézményi átláthatóság biztosítására, ezért a Fővárosi Önkormányzat elsődlegesen meghatározta, milyen funkciók mentén tudja a leghatékonyabban megvalósítani az elérni kívánt célokat.**

Az aloldal létrehozásának célja többek között a fővárosi állatvédelmi feladatok, programok és szolgáltatások egységes, integrált és felhasználóbarát megjelenítése. A tartalmi struktúra kialakításánál kiemelt szempont a közérthetőség, az információk naprakészsége, valamint a digitális elérhetőség bővítése a lakosság és az állatvédelemmel foglalkozó szervezetek számára.

Az állatvédelmi honlap nem csupán információs felület, hanem stratégiai eszköz a társadalmi kapcsolattartásban, a szolgáltatások elérésében és az állatvédelmi kultúra fejlesztésében.

Az aloldal legfontosabb célja, hogy közérthető formában tartalmazzon információt többek között az állatvédelemmel összefüggő jogszabályi rendelkezésekről, a felelős állattartás fontosságáról, a civil és szakmai állatvédelmi szervezetek elérhetőségéről, az országos és fővárosi pályázati lehetőségekről, a jogsegély igénybevételének lehetőségeiről, valamint oktatóanyagok elérhetőségével segítse a felelős állattartás szemléletét.

Az aloldal fejlesztése a Főpolgármesteri Hivatal saját erőforrásaival folyamatban van. Első változata várhatóan 2026 I. negyedév végéig publikálható lesz.

Tervezett szerkezeti felépítésben az aloldal **6 (hat) darab fő szekcióból állna**, melyek több alszekcióra bonthatók. A fő szekciók **két kategóriára oszlanak: tájékoztató jellegű és funkció jellegű.** A tájékoztató jellegű szekciók röviden bemutatják az egyes témákat és az azokkal kapcsolatos aktualitásokat, míg a funkció jellegű szekciók egyfajta szolgáltatást nyújtanak a felhasználók részére.

Tájékoztató jellegű szekcióból 4 (négy) darab alszekció kerül kialakításra az alábbi tematika mentén:

- *Állatvédelmi Cselekvési Program:* bemutatja a Program céljait, elemeit és feladatait, a végrehajtáshoz szükséges intézkedéseket, valamint tájékoztatást nyújt az egyes feladatok aktuális helyzetéről. A szekcióban megtalálható lesz minden a Programmal kapcsolatos tudnivaló, az együttműködésből fakadó eredmények, a szemléletformáló célú tevékenységek, valamint lehetőséget biztosítana az oktatási és szemléletformáló anyagok letöltésére.
- *Intézmények:* az alszekció összefoglalja, hogy Budapest Főváros területén mely hatóságok, szervek, intézmények milyen feladatok ellátásáról kötelesek gondoskodni, egyúttal ismertetésre kerülnek, hogy az egyes szervek a Program egyes feladatok végrehajtásában milyen szerepet vállalnak.
- *Elérhető pályázatok:* ez az alfunkció célja, hogy az összes állatvédelemmel összefüggő pályázatok (leírás, jelentkezési lehetőség, dokumentumok) elérhetőek legyenek. Ebben a szekcióban szerepelnének az országos, a helyi önkormányzatokkal közösen vagy a Fővárosi Önkormányzat által meghirdetett állatvédelmi pályázatok (mint például ivartalanítás, kutyaürüléktartó kukák és állattartókat segítő eszközök - zacskó, kullancsirtószer, láthatóságot elősegítő nyakörv/kendő stb. beszerzése), melyek elsődleges célja az állatvédő civil szervezetek működésének támogatása a pályázatban előírandó specifikus célok elérése érdekében.
- *Információk:* az alábbi alszekció több fület tartalmazna, melyek az állatvédelemmel kapcsolatos aktualitások és hírek, hasznos információk (mint például állatorvosi rendelők, kutya-futtatók, chipolvasók stb. helye), az állatvédelemmel összefüggő jogszabályok gyűjteménye és elérhetőség lista. Az Információk szekcióban a szakmai ismeretek megosztása, az állatvédelmet szabályozó helyi jogszabályok és azok felülvizsgálatának folyamata, a helyi önkormányzatok hatáskörébe tartozó hatósági eljárások során alkalmazott eljárásrend, jogorvoslati lehetőség, az állatvédelemben érintett egyes szereplők elérhetősége kerül feltüntetésre, továbbá a funkciók jelleg kiegészül egy interaktív térképes keresővel, amelyen keresztül elérhetővé válnak a kutya-futtatók, a póráz nélküli sétáltatásra kijelölt területek, kutya-strandok, állatorvosi rendelők, klinikák és menhelyek.

Funkció jellegű szekció a következő 2 (kettő) darab alszekciót foglalja magában:

- *Gazdikereső:* az alszekció célja az örökbefogadás népszerűsítése és annak elősegítése.

Gazdikereső szekció hozzájárul a Program állatmenhely-hálózat kiépítésének megvalósításában, melynek célja a menhelyek közötti feladatmegosztás és kommunikáció az egyes menhelyek kapacitásának csökkentésének érdekében. A szekcióban az örökbefogadás szükségességének és előnyeinek részletezése mellett az egyes – együttműködésben résztvevő – menhelyeken örökbefogadásra váró állatok listája szerepelne elősegítve a gyorsabb gazdára találást.

- *SOS bejelentő oldal*: az aloldal egyik legfontosabb funkciója az elveszett vagy talált állatok bejelentését, azonosítását támogató online felület. A bejelentő rendszer a chipadatokhoz kötött tulajdonosi információk alapján segíti az állat gazdájához való visszajuttatást.

Az SOS bejelentő oldal szekcióban három alszekció kerülne kialakításra, melyek a *Bejelentés rendszere*, a *Bejelentés folyamata* és maga a *Bejelentőfelület*, ahol bejelentést tehetnek a felhasználók. A szekció funkciója az elveszett vagy talált állatok bejelentését és chipadatokhoz kötött tulajdonosi információk alapján történő azonosítását, majd gazdához történő visszajuttatását támogató online felület. A felhasználó tájékoztatva lenne a felület céljáról és működéséről, annak használatáról. A felületen bejelentést tehet az, aki állatot talált meg és az, aki állatot keres.

Elveszett állat megtalálásakor a gazdátlan állat megtalálását követő chipleolvasás (legközelebbi állatorvosi rendelőben, vagy nyilvános chipleolvasó készülék használatával) segítségével az információkat meg kell adni a bejelentő felületen. A felületen rögzítésre kerülnek az adatok, melyre rá tudnak keresni, valamint a rendszerben megtalálható gazdát értesíteni lehetséges.

Elveszett állatot keresésekor a chipszám beírását követően a felületen az információk ellenőrzése történik, mely során, amennyiben még nem rögzített esetben, rögzíthető lesz, vagy – ha már szerepel a rendszerben – az állat aktuális helyének adatai, illetve a kapcsolatfelvétel lesz látható.

- Menhely üzemeltetéssel összefüggő fenntartói feladatok ellátása

A Fővárosi Állatvédelmi Központ menhely üzemeltetési feladatai körében ellátná az ebrendészeti feladatellátás során nem örökbe adható, illetve a fővárosi állatmenhely-hálózatban nem elhelyezhető gazdátlan állatok (elsősorban kutyák és macskák) befogadását és gondozását; állatorvosi ellátását (ivartalanítás, oltások, rehabilitáció); a sérült vagy traumatizált nem szocializált állatok viselkedésének javítását, felkészítésüket az örökbefogadásra; valamint örökbefogadási programok megszervezését és lebonyolítását.

A Fővárosi Állatvédelmi Központ létrejötte esetén az azzal kapcsolatos fenntartói, felügyeleti feladatokat szintén a Fővárosi Állatvédelmi Centrum munkatársai látnák el.

2. A Fővárosi Állatvédelmi Központ

A Fővárosi Közgyűlés az 570/2024. (X. 04.) számú Főv. Kgy. határozatában **döntött egy korszerű, a 21. századi elvárásoknak megfelelő Fővárosi Állatvédelmi Központ létrehozásáról**, amely központ egyszerre szolgálná a Fővárosi Önkormányzat kötelező és önként vállalt állatvédelmi feladatainak koordinált ellátását, a szakmai ismeretek összegyűjtését és rendszerezését, valamint a civil szervezetekkel és a lakossággal való együttműködés támogatását.

Az Állatvédelmi Cselekvési Program végrehajtása érdekében létrehozásra kerül Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatalában egy állatvédelmi csoport (előzetes becslések alapján 3 fővel, egy projektvezetővel és két további munkatárssal), amely Fővárosi Állatvédelmi Centrumként mindaddig, ameddig a Fővárosi Állatvédelmi Központ fizikai megvalósítása meg nem történik, ellátja az állatvédelmi feladatok koordinálásával, a szakmai ismeretek összegyűjtésével, rendszerezésével és terjesztésével, valamint a civil szervezetekkel és a lakossággal való együttműködés, illetve konkrét állatvédelmi tevékenységek támogatásával, továbbá mindezekkel szoros összefüggésben az állatvédelmi aloldal létrehozatalával és működtetésével kapcsolatos feladatokat. Emellett természetesen e szervezeti egység feladata lesz a Fővárosi Állatvédelmi Központ létrehozatalára irányuló beruházás előkészítése, megvalósításának irányítása. A Fővárosi Állatvédelmi Centrum 3 fővel történő feladatellátásának becsült költsége éves szinten bruttó 35 000 000 Forint.

A Fővárosi Állatvédelmi Központ (a továbbiakban: **Központ**) létrehozásával a Fővárosi Állatvédelmi Centrum bizonyos feladatainak ellátása idővel átkerülnek majd a Fővárosi Állatvédelmi Központhoz.

A Központ funkciójának meghatározása során figyelembe kell venni a 573/2024. (X. 04.) határozat alapján az újonnan létrehozandó Fővárosi Állatvédelmi Központnak **alkalmasnak kell lennie legalább a Budapest közigazgatási területéről érkező kutyák, macskák, kisemlősök, egzotikus állatok (pl. hüllők), illetve madarak korszerű menhelyi ellátására, a szükséges állatorvosi beavatkozások elvégzésére, valamint oktatási, szemléletformáló tevékenységek, aktivitások megvalósítására.** Erre is figyelemmel a Főpolgármesteri Hivatal munkatársai a Központ funkciójának meghatározása

céljából felmérték a nemzetközi és hazai jó gyakorlatokat, melyek mintaként szolgálhatnak a Központ megvalósítása során.

Az Állatvédelmi Központ megvalósításával összefüggésben szükséges volt megvizsgálni, hogy a Központ mennyire építhető valamely meglévő intézmény bázisára, és mennyiben indokolt azt önálló intézményként vagy már egy meglévő intézmény szervezeti egységeként indokolt-e létrehozni. Figyelemmel arra, hogy a Fővárosi Állat- és Növénykert (a továbbiakban: **FÁNK**) Vadállatmentő Központja többek között a hivatkozott határozatban szereplőhöz hasonló tevékenységet is végez, ezért a szakmai egyeztetések keretében megvizsgálásra került a FÁNK esetleges szerepvállalásának lehetősége a Központ létrehozása és működése tekintetében.

A FÁNK a hazánkban őshonos és egyben természetvédelmi oltalom alatt álló fajok egyedeinek mentését (sérült vagy beteg állatok ellátása) önként vállalt misszióként jelenleg is végzi. A FÁNK számos állatkerttel és szervezettel együttműködve, a természetvédelem teljes spektrumát felölelve tevékenykedik, a veszélyeztetett fajok tenyésztésétől, a kutatáson, szemléletformáláson, képzéseken, támogatások gyűjtésén át, egészen a fajok és élőhelyeik megőrzéséig. A FÁNK területén létesítendő esetleges menhelyre bekerülő háziállatok kiemelt egészségügyi kockázatot jelentenének az ott élő – adott esetben fokozottan veszélyeztetett – vadfajok számára. A fővárosi állatvédelemmel kapcsolatos feladatok a FÁNK intézményébe való bevonása, annak keretein belül vagy területén való megvalósítása az ezzel járó forrás-, munkaerő-, üzemeltetési költség kapacitásigényének növekedése és egészségügyi kockázata miatt jelentősen veszélyeztetné a FÁNK legfőbb feladatának ellátását, a vadon élő állat- és növényvilág védelmében végzett aktív és hatékony munkát, melyet az elmúlt évtizedekben elért eredmények bizonyítanak.

A FÖRI, illetve az Őrszolgálat a Fővárosi Önkormányzat jogszabályokban nevesített az állategészségügyi és ebrendészeti feladatainak végrehajtása tekintetében ebrendészeti telepet üzemeltet a 1097 Budapest, Illatos út 23/A. címen, amely vonatkozásában felmérésre került annak lehetősége, hogy szakmailag támogatható-e, hogy a Központ a FÖRI szervezeti egységeként kerüljön létrehozásra. A rendészeti, ebrendészeti feladatokra a jelenlegi telephely kapacitásai is elegendőek, ugyanakkor a jelenlegi körülmények, elsősorban a hely fizikai adottságaiból eredő korlátok miatt behatárolják az ebrendészeti feladatokon túli állattartás (a jogszabályból következő karanténidőszak és egy minimális örökbefogadásra nyitva álló időn túli hosszabb menhelyi ellátás), illetve bármilyen ezirányú továbbfejlődés lehetőségét. Az ebrendészeti telep kapacitása véges és a terület bővíthetősége nem megoldható, ezért a telephelyen további létesítés nem eszközölhető. Ráadásul az ebrendészeti típusú feladatok a menhelyszerű működéstől, különösen egy kibővített edukációs és tájékoztató központként és egyéb koordinációs feladat ellátásától jellegében is jelentősen eltér, eltérő szaktudást, irányítási rendszert, intézményi felépítést feltételez. Ezért a FÖRI feladatainak sokrétűsége és apparátusának leterheltsége miatt nem javasolt a felügyelete alá bevonni a Fővárosi Állatvédelmi Központot.

Nemcsak a fent vázolt fizikai korlátok miatt, hanem az állatvédelmi szemlélet teljes körű érvényesülése miatt is fontos, hogy Budapest ebrendészeti telepén elhelyezett állatok a jogszabályban meghatározott idő leteltét követően (a bekerüléstől számított 45 nap elteltével) egy olyan állatvédelmi központba kerülhessenek át, ahol van hely, idő és megfelelő erőforrás arra,

hogy örökbeadásig (hetekig, hónapokig, esetleg évekig), ha az lehetetlen, akkor akár életük végéig az állatok kulturált és a számukra minden szempontból megfelelő körülmények között élhessenek.

Egy önálló állatvédelmi központ létrehozása egy stratégiai jellegű lépés, ugyanakkor önálló költségvetéssel, szakmai és szervezeti autonómiával kell rendelkezzen, amely lehetővé teszi a gyorsabb reagálást, a szolgáltatások integrálását (rehabilitáció–örökbeadás–oktatás–jogi segítség), a koordinált városi szintű programok megvalósítását, valamint a forrásbevonás jelentős bővítését (állami/önkormányzati támogatás, EU-s és hazai pályázatok stb.).

A Fővárosi Állatvédelmi Központ önálló intézményi létrehozása számos szempontból előnyös, mint például:

- **társadalmi hitelesség,** hiszen az önállóság erősebb jogi és társadalmi pozíció, illetve könnyebben alakítható ki közvetlen kapcsolat az érintett szereplőkkel, a civil szervezetekkel és a lakossággal egyaránt.
- **függetlenség és szakmai autonómia,** melyek eredményeképpen a feladatellátás kizárólag az állatvédelem területére fókuszál, nem függ más feladatok prioritásáról, továbbá saját döntéshozatali jogkörben gyorsabb reakcióra képes az egyes állatvédelmi feladatok, ügyek tekintetében.
- **integrált szolgáltatások nyújtása,** ezáltal egy helyen, összehangolt módon biztosítható a mentés, a rehabilitáció, az örökbeadás, edukáció és a teljes körű koordináció (együttműködési rendszer, jogi tanácsadás stb.)
- **stratégiai tervezés és állami támogatások igénybevétele,** önálló intézményként könnyebb állami támogatást, pályázati forrásokat elnyerni és stratégiai partnerségeket kialakítani.
- **intézmény központi szerepvállalása a szemléletformálásban,** ami azért is kiemelt szempont, mivel edukációval (iskolai programok, kampányok, felelős állattartás) hosszú távon csökkenthető a problémák utánpótlása, javítható az állatok jóléte és képes mérsékelni a közpénzek terheit.

A Fővárosi Állatvédelmi Központ létrejöttével várhatóan csökkenne a menhelyek túlterheltsége, növelné az örökbeadási arányt és az ivartalanítási lefedettséget, illetve erősítené a lakossági bizalmat és a felelős állattartási kultúrát.

A Fővárosi Állatvédelmi Központ fizikai létesítésének területi feltételei kulcsfontosságúak a hatékony működés, az állatok jóléte és a lakossági együttműködés szempontjából. Az elhelyezkedés meghatározásában kiemelten fontos a megközelíthetőség, a lakosságtól való távolság és a zöldterület közelségének kérdése. A központnak olyan területen kell elhelyezkednie, ahol biztosítható az állatok zavartalan tartása, elkülönítése és karanténozása, illetve nem okoz zaj- vagy szagterhelést a lakosság számára.

Az infrastruktúra tekintetében meg kell felelni az Ávtv.-ben és az állategészségügyi szabályokban előírt higiéniai és biztonsági feltételeknek, egyúttal kötelező biztosítani az ivóvíz- és szennyvízelvezetést, a

fűtést és szellőzést. A Fővárosi Önkormányzat a potenciális telephelyek beazonosítása érdekében Állatvédelmi Munkacsoportot hozott létre, amely keretében megkezdődött a menhelyi funkciókra alkalmas ingatlanok feltérképezése.

A tervezett létesítmény célja, hogy korszerű menhelyi ellátást biztosítson a főváros területéről érkező kutyák, macskák, – szükség esetén és kivételesen – egzotikus állatok és madarak számára, valamint alkalmas legyen a szükséges állatorvosi beavatkozások elvégzésére és oktatási, szemléletformáló programok megvalósítására. **Fontos, hogy alapvető funkciója nem az ebrendészeti feladatok körébe esik, hanem az azon – mind időtartamában, mind a gondozott állatok körében – túlmutató, jelenleg a Fővárosban hiányzó menhely funkció lenne,** ahol az ebrendészet keretében befogott, gyorsan nem örökbe adható, nem kellően szocializált, esetleg beteg vagy túl öreg állatok elhelyezésére, szocializálására kerülhetne sor. A Központ kapacitásainak tervezésekor indokolt figyelembe venni a Fővárosban civil vagy kerületi bázison létrejött és működő *megbízható állatmenhelyek* kapacitásait is. Nem ezek kiváltása, hanem az ezek által sem kiszolgált igények egyfajta végső menedékesként való kielégítése a cél, figyelemmel arra is, hogy a menhelykapacitások növelése helyett sokkal inkább a felelős állattartás, és a menhelyre kényszerülő állatok számának lehető legkisebbre csökkentése a hosszú távú cél.

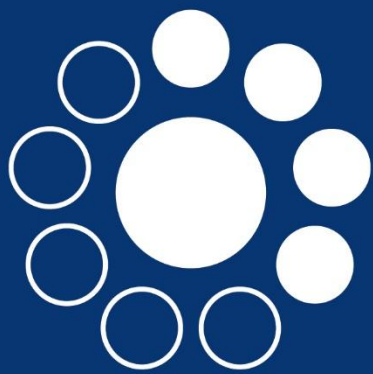
Azonban a Fővárosi Állatvédelmi Központ tervezése során a kapacitás részletes vizsgálata során elemzésre kerül egy olyan funkcionális központ megvalósítása, mely esetében a Fővárosi Állatvédelmi Központ egyfajta „pufferkapacitást” biztosítására alkalmas a meglévő menhelyek kapacitásának enyhítése céljából.

A Projekt hosszútávú céljai között szerepel többek között az is, hogy a Fővárosi Állatvédelmi Központ létrehozását követően annak funkcionalitását és szükségességét a Fővárosi Állatvédelmi Központ folyamatosan felülvizsgálja és az igényekhez igazodva – figyelembe véve a rendelkezésre álló anyagi- és egyéb erőforrásokat – fejlessze, korszerűsítse, szükség esetén átalakítsa.

V. VISSZACSATOLÁS

Az állatvédelmi koncepció sikeressége azon múlik, hogy a benne foglalt intézkedések mennyire lesznek képesek változást elérni Budapest állattartási és állatvédelmi helyzetén. Egy jól működő programnak képesnek kell lennie folyamatosan fejlődni, reagálni a felmerülő igényekre és visszajelzésekre, valamint biztosítani a célok és az ahhoz szükséges feltételek teljesülését. Ehhez elengedhetetlen, hogy rendszeres monitorozás és felülvizsgálat legyen, amelyek során értékelni kell azt, hogy az egyes intézkedések milyen hatást gyakoroltak a közösségre, és indokolt esetben tudni kell módosításokat eszközölni.

Az állatbarát Budapest kialakítása egy hosszú távú cél, amely csak akkor lehet célravezető és fenntartható, ha az érintett szereplők közösen, elköteleződve dolgoznak rajta.

Állatvédelmi Cselekvési Program

BUDAPEST